

# SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.  
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. január 12

Csütörtök.

XXIV évfolyam. 4. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

**Előfizetési árak:**  
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.  
Negyedévre 2 korona 50 fillér.  
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények. Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

**Hirdetmények díja:**  
4 hasábs petitsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.  
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.  
Nyilttér sora 30 fillér.  
A hirdetések díja előre fizetendő.

## Készülődések.

(Ü. L.) Nagyban tömörülnek a pártok. Hogy mely jelöltet visz győzelemre a választók bizalma, azt előre bizton kijelölni nem lehet. De a választási mozgalmakból annyi azonban már is konstatálható, hogy végeredményében a szabadelvűpárti jelöltek fognak nagy többséggel mandátumhoz jutni.

Ennek pedig semmi más nyitja nincs, mint az, hogy az ország közvéleményének a tul. zóme a kormány és a szabadelvűpárt politikáját teszi magáévá, amelynek jelszava a parlamenti munkálkodás, hogy haladjon az ország és épülhessen ki a magyar nemzeti állam.

Oly szép haladást tett ez ország a ki-egyezős óta a milyent a világ egy állama sem tüntet fel. Ezen haladási folyamatot megakasztani — nemzet elleni bűn lenne. Három-négy tized kell még arra nézve, hogy beteljesüljön Széchenyi jóslata: Magyarország nem volt de lesz!... Ez idő alatt betetőződik a magyar nemzeti állam és végre lesz hajtva a nagy mű, a miről álmodni sem mertek apáink.

Az ország választói bizonyosan meg nem akasztják ezen lélekemelő folyamatot. A szabadelvűpárt az egyetlen párt ma az országban, a mely hivatása magaslatán áll és viszi előre a magyarnemzeti állam kiépítési nagy művét. A többi párt nem tudja e célt szolgálni.

A független párt érzelm politikát követ, amely program lehet sokaknak álma de a gyakorlati életben még soká, de soká meg nem valósítható. Kossuth Lajos a Dunai-Konföderációval akarta megoldani az ország önállási kérdését, mely irányzattal soha ki nem épül a magyar nemzeti állam, bele fult volna a szláv román áradatba; a központi kormányzat egy évben székelte volna Budapesten, más évben Bukarestben, Belgrádban, Zágrában. Éppen jó berendezés lett volna a nemzetiségi aspirációk felidőzésére nézve s az egy fajú népek egyesülési törekvéseire. De hát Kossuth így vélte megoldani a kérdést, hogy dokumentálhassa Európa előtt, egy önálló Magyarországot létrejöhettét, mely a szövetség formájában létezhet.

Ezzel szemben Deák a dualizmus keretében oldá meg a kérdést, mely keretben fokozatosan fejlődhetik az ország s nemzeti alapra állíthatni a magyar államot. Midőn a magyar nemzeti állam létrejön teljes egészében, akkor tághatni a dualizmus keretén s áttérhetni a personál-unió

alapra. Ez idő azonban még távol áll, forszírozni a dolgot nem lehet a nemzeti érdekek veszélyeztetése nélkül. Be sem tudnánk rendezkedni anyagi erő híján a personál-unióval járó állami kiadások fedezetébe és a politikai viszonyok sem olyanok, hogy az európai államok koncertjébe beleilleszhetnénk a független párt által óhajtott önálló független Magyarországot.

A néppárt reakciónárius törekvéseinél fogva nem veheti soha át Magyarországot vezetését. Az új párt meg neveltségessé tévé vezére által magát, hogy Deák hagyományossaként lépett a küzdő porondra a kis párt, s ennek mikénti értelmezését be is mutatta az országnak Bánffy, léve ő a dec. 13-ikai ocsmány tett főszereplője. Az ily vezérnek és pártnak a kocsmai bódékban kell szerepelniük, de a parlamentben nincs helyük.

A választók józonsága nem hagyja cserben a szabadelvűpárt zászlaját. És bizunk a székely emberrel született józonságban is. Az összeverődött ellenzékiek csábító hangjaikra nem ül fel. Üres szólamokkal félre nem veretik a székely választót. Marosvásárhelyen is a nagy lelkesülésben több volt a külső látszat, mint a valódiság. Lárma haranggal lehet házakat fellobogóztatni és nem választó utcai tömeget össze teborzani, de az még nem a székelyek véleményének a kifejezője.

A székelyföldön a szabadelvűpárti jelöltek fognak győzni, és így lesz ez magában Marosvásárhelyen is. Erdély fővárosában, Kolozsvárott biztos a két szabadelvű párti jelölt győzelme, így kell ennek lennie egész Erdélyben. Kalandos politikára nincs szüksége a magyar nemzetnek, biztos révpartra a nemzet csak úgy jut el, ha győzelemre viszi a szabadelvűpárt zászlaját.

**Miniszterek képviselőjelöltsége.** Tisza István miniszterelnök Budapesten a belvárosban és Miskolcon fogadta el a jelöltséget; a belvárosban vasárnap mondotta el nagyhatású programbeszédét; Nyíri honvédelmi miniszter Budapesten a II. kerületben, és Marosvásárhelyen Dr. Plósz Sándor igazságügyi miniszter a IX. kerületben, Berzevitz Albert a VIII. kerületben, Tallián Béla Szegeden, Lukács László Győrben, Hieronnyi Károly a fővárosban a III-ik kerületben, Khuen Héderváry Károly Temesváron vállaltak jelöltséget.

## KÜLFÖLD.

### A japán-rosz háború.

A „Schlesische Zeitung” közlése szerint a cár újabb 500 millió rubelt szánt a háborúba indítandó harmadik hajóhad felszerelésére.

Tokióból érkező jelentés szerint, Stössel tábornok hét tábornostársával és négy admirálissal becsületszavát adta, hogy a japánok ellen nem fog fegyvert fogni. A tisztokat Sanghaiba fogják szállítani és itt szabadon bocsátják őket.

## A délibábok hőse.

(Dsk) Ha igazat mond a közmondás, hogy nagy emberek a tévedéseikben a legnagyobbak, akkor Apponyi gróf a politikai tévelygések Csímborasszóján a legmagasabb, legnagyobb esucsa kapaszkodott föl. Szerintünk lecsuszott a lejtőre, de a hírlapi égzengés bizonyos oldalról fölmagasztalja őt.

Politikai esecsemő korában még a legmerevebb konzervativizmus aulikus tejtől csepögő említi szopogatta s így nevedett Senyei pártivá. Ifjú korában kezdett szük lenni neki a békó, mit családi hagományai és nevelése raktak rá; kezdett kacérkodni a babaréak politikai felfogásokkal, melyek ha akarom vemhes, ha akarom nem vemhes módra szülték a maradiság és a haladó korszellem torz alakjait a politikában. Aztán megint föllebb lícitált. Megalkotta a nemzeti pártot s hangzatos jelszavait hozzákötötte a esendőség kardbojtjára.

Érvényesülése elő — bármekkora tudás és tehetség lakozott benne — folyton akadályok gördültek, a miniszteri bársonyszék a ködös homályban lebegett csak, — nosza fogta magát és beleolvadt a szabadelvű pártba. Persze akkor, a mikor az a tepedés, az elhatározatlanság korát élte, s mikor a semmit mondó s semmit érő béke olajága után való kapkodásban merült ki elernyedten. Ez neki való levegő volt. Föl is ült e levegő-égnek magas trónusára: az elnöki székre.

Leszállt onnan is. Udvari kegyekre vadászva, de egybe akarva olvasztani ékesen csengő baritonjának népszerűségét amazokkal, hoppon maradt agyszüzi kellemekek udvarolt az obstrukció fenegyerekeinek. Vivmányokért rajongott Azok már mind valóra váltak, csak az ő legutolsó álma nem: ama bizonyos bársonyszék, mert a kegyvadász hű politikus a vadászban csak bakot lőtt, de kegyet nem. Egyik udvari bálon a király nem is szolitotta meg.

Nyilttabban kezdett kokottirozni az obstrukcióval, hátha félelmesebbé válik. Ölelő karjaiba is szorongatta némelykor ezt a parlagi zabgyereket a fölfordított parlamentárizmusnak. S mint Magyarhon legékesebb szavú szózuoka, elment feledni Amerikába is. A magyar névnek biesőseget szerzett, de saját maga nem vált félelmesebbé.

Mit volt mit tennie? Mind ezekből saját magára érvényesülésre nézve azt a tanúságot vonta le, hogy Deák hatalmas alkotásán, a 67-es alap ingott meg, — és nem ő! És belépett a 48-as pártba.

Mikor, hova és hogy fog kilépni?

Nagy ugrás volt ez. Arról a 67-ről, a mit az 50 es évek teoriájával követett, egyszerre a 48-ra, sőt a 49-re átszőkelleni!

Szegény délibábok hőse! Kergeti a puszták kőpeket, az ambiciót, a hatást. Ezek — délibábok módjára — mindig fölfordított képét mutatják a valóznak. Mint a parlament minis tori székei december 13-án.

Óriási kár érte! Varázsát, himbuszát lekoptatja az örökös tévelygés, mely tette kész és képes politika halála!



## Választási mozgalmak Háromszék megyében.

Javában folynak megyénkben a képviselőválasztási mozgalmak. A pártok egyre tartják gyűléseiket, melyeken hol jelölnek, hol a beszámolót hallgatják meg, hol tervezgetnek.

A szabadelvű párt meggyeszerzte komoly és lelkes akcióba fogott. A megyei szabadelvű párt intéző bizottsága Újvárossy József kir. tanácsos vezetésével kedden január 10-én Sepsiszentgyörgyön tartotta nagygyűlését, melyen magyuk mindenk részvételével nagyszámú részt vettek a választók s különösen a vezető férfiak tekintélyes számban voltak ott, mintegy demonstrálni akarva előre is, hogy a meghatározottabb akciót fogják a most folyó politikai küzdelemben kifejtetni.

A nagygyűlésen bejelentették a pártok, kerületek vezető főfői, hogy kiket ohajtanak a kerületbe jelöltékül felállítani s a nagygyűlés mindannyit örömdetesen vette helyeslő tudomásul.

A bejelentések szerint vármegyénkben a szabadelvű párt jelöltjei nagyobb részben azok lesznek, akik eddig is képviselték a kerületeket. Ezek közül három kerületben már meg is történtek a jelölések.

Igy Sepsiszentgyörgyön január 8-án vasárnap délelőtt nagy lelkesedéssel újból jelölték Beksits Gusztávot, aki két évtized óta képviseli a várost.

Az ilyefalvi választókerületben Bárány Szentkereszt Bóla volt képviselő január 10-én d. u. fél két óra-kor tartotta Sepsiszentgyörgyön beszámoló beszédét, melynek megtörténte után elismerést és bizalmat szavaztak s újból egyhangúlag nagy lelkesedéssel kikiáltották képviselőjelöltté Bárány Szentkereszt Bóla árkosi nagybirtokost, a népszerű jótékony főurat.

A nagyajtai választókerületben az eddigi képviselő Weisz Berthold nem lépik föl többé s így ott Gróf Bethlen József lett a szabadelvű párt jelöltje, aki most járja be nagy kísérettel a kerületet s ahol megjelent és programbeszédet mondott, mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták.

A kovásznai kerületben Sándor Józsefet fogják újból jelölni, Bereczkesen ismét Neumann Ármint az eddigi képviselőt fogják a legközelebb megtartandó szabadelvű pártgyűléseken jelölni.

Új jelöltek lesznek a kézdívársárhelyi vidéki kerületben: Dr. Sinkovits Ottó, szentkatolnai tekintélyes nagybirtokos, a vármegye érdemes közgazdasági előadója, aki még egy ízben volt e kerületben a szabadelvű párt jelöltje s csak esakély szavazattal maradt volt el a parlamentből. Jeles képességei, társadalmi, közügyi tevékenysége, székelly volta

mintegy praedesztinálják a kerület képviselőségére s nincs okunk kételkedni, hogy nemcsak lelkesedéssel jelölik, de lelkesedéssel meg is fogják választani.

A Kézdívársárhely városi választókerületben, mint már írtuk, a város érdemeiben gazdag szülöttjét: Nagy Gábor földmívelésügyi miniszteri tanácsost, aki még egy ízben képviselte városunkat, fogják a napokban tartandó pártgyűlésen jelölni képviselőül. Polgártársaink előtt fölsőleges Nagy Gábort bemutatni; ismeri és tudja városunk minden polgára, hogy mily hű fia volt városunknak, mint tisztviselő rendőrkapitány, polgármester, mint országos képviselő s azután majdnem egy negyedszázadon át mint a miniszteriumok egyik első tisztviselője, s mily önzetlen lelkes támogatója humánus és társadalmi intézményeink s egyesek magán ügyeinek is; hiszen, hogy többet ne említsünk, pl. a polgári leányiskola államosításában s a torjai határátvesztelésében nagy és elcsúszhatatlan érdemeket szerzett. Hisszük, hogy a pártgyűlés egyértelmű s nagy lelkesedéssel fogja jelelni városunk és vidék fiát meg is fogja választani.

Az ellenzék is megkezdte meggyeszerzte a szervezkedést.

A kézdívársárhelyi 48-as és függetlenségi kör január 10-én d. u. a Kossuth-párti Dr. Ráth Endre jelölését határozta el Dr. Bánffy Zsigmond elnöklété alatt ülésében Kézdívársárhelyre.

A kézdívársárhelyi vidéki választókerület részére szintén január 10-én d. u. állapodtak meg Dr. Bánffy Zsigmond vezetésével alatti értekezleten, ahol néhány szentléleki választón kívül a kézdívársárhelyi választók vettek részt. Bár beszámolója alkalmából kijelentette volt Polónyi Géza, hogy többé nem reflektál e kerületre, az értekezlet mégis őt jelölte újból a kézdívársárhely-vidéki kerületbe Kossuth-párti programmal.

A nagyajtai kerületben Bánffy párti programmal Dr. Ferenczy Géza ottani ügyvéd az ellenzék jelöltje; míg az ilyefalvi kerületben — mint halljuk — Brázay Gézát, Brázay Kálmán s főborszesz-nagykereskedő fiát akarják Kossuth-párti programmal fölleptetni.

Az orbai ellenzék e hó 8-án d. u. értekezletet tartott Kovásznán, a sétatéri vendéglő nyári helyiségében. Az értekezleten, melyen a vidék egyengén volt képviselve, 120—150 főnyi közönség jelent meg, mely között több volt a bántól, mint a szavazójog-sult. Az értekezletet dr. Czegeleki Miklós ügyvéd, mint elnök nyitotta meg s miután össze tartásra hívta fel a pártot, a kerület függetlenségi képviselő-

jelöltjeül dr. Sebess Dénest ajánlotta. Utána dr. Hinder Fels Jenő ügyvéd, majd dr. Thalí, dr. Bajkó Zsigmond ügyvédek beszéltek, majd Zentai Leó joghallgató olvasta fel a Székely Újságban megjelent buzdítást — a székelly testvérekhez. A beszédek megéljeneztek, de a közönség inkább higgadtan viselkedett, s egy-egy szajásabb hazafit ott hátul a körötte állók maguk csendesítették el. Az értekezlet dr. Sebess Dénest jelölte, s a meghívásra nézve azonnal megkezdődtek az aláírások. Elnök azután kijelentette, hogy e hó 15-én Kovásznán, nagygyűlés lesz melyen a jelölt be fog mutatkozni. Hirtik, hogy Sebess D. a jelöltséget nem fogadta el, mivel Marosvásárhelyen egyhangúlag jelölték.

E jelekből ítélve, erős küzdelem lesz ugyan vármegyénk mind a hét kerületében, de ez nagy valószínűséggel a szabadelvű párt győzelmével fog végződni.

## Felhívás előfizetésre.

A „SZÉKELYFÖLD“ 1905 január 1-én a 24-ik évfolyamába fog lépni. Ez a majdnem negyedszázadnyi mult önmagában is elég bizonyítéka lapunk helyes politikai és társadalmi irányának és annak, hogy a közönség érdekeit hiven és ha szerény eszközökkel is, de önzetlen becsületességgel igyekeztünk szolgálni.

Október óta a legjelesebb főúri iróktól közlünk nagy áldozattal érdekes tárcákat s a t. közönség érdekeit ohajljuk azon, nagy áldozattal elthe most léptetett intézkedésünkkel is szolgálni, hogy a jelenleg folyó nagy parlamenti harc alkalmából a politikai eseményekről minden számunkban bő tájékoztatókat hozunk, s azokról helybeli olvasóinkat külön lenyomatban azonnal értesítjük, miáltal olvasóink 1, 2 sőt 3 nappal is előbb értesülnek, mint bármely más újságból az országgyűlésen történt minden nevezetesebb eseményről.

Abban a reményességben vagyunk, hogy olvasóink ezen intézkedésünket méltánylással fogadják s minket annak ezentúl állandóvá tételében szíves és tömeges előfizetéseikkel erkölcsileg és anyagilag is támogatni fognak.

Lapunk politikai iránya jövedre is a régi marad. A szabadelvű politikának voltunk és leszünk egyszerű, de buzgó és lelkes hívei, munkásai a jövőben is, mint az előző 23 esztendő alatt. Ehhez a szepény, de becsületes munkához kérjük a t. közönség támogatását, midőn az új év alkalmából előfizetésre hívjuk fel.

## T Á R C A.

### Az orosz—japán háború.

Írta: Révész Cyrill.

#### VIII. Port-Arthur eleste.

Togo flottája a tengeren blokádnál vette az orosz hadihajókat és ezek a hosszas télenség után ma még nem tudták okból aug. 10-én kitértek a port-arthuri kikötőből és nyílt tengeren megütözköztek a japán hadihajókkal, de szomorú eredménnyel. — A cél valószínűleg az volt, hogy egyesüljenek a vladivosztoki hajókkal és így megerősödvé szembe szállhassanak Togo hajóival; de valami hiba történt a dátum körül, mert Szkidloff két nappal később jelent meg a koreai szorosban, ahol őt is Kamimura visszaverte és tehetetlenné tette.

Az orosz tengeri hajóraj az aug. 10-iki kitörés alkalmával szét lett szórva. Egy részük elmenekült a kínai és német kikötőkbe, más részük visszatért Port-Arthurba, egy néhány hajó sorsa meg még ma is bizonytalan.

Igy az „Aszkold“ és „Novik“ áttérve a japán kordont, Vladivosztock felé vette útját, de állítólag a Novik utközben elpusztult, az Aszkold pedig elérte Sanghaji kínai kikötőt. A „Beszeteln“ Csifuba menekült, de ott a japán hajók felkeresték elfogták és elvitték.

A Retvizán, Pallada, Diana és Mongolia visszatért a port-arthuri kikötőbe. A Russoboj Sanghaiba menekült, a Cezarevics állítólag elpusztult vagy a német kikötőbe ért, a hol leserelt némelyek szerint.

Igy ment tönkre az orosz keleti hajóraj eddig

ismeretlen célú kirohanása alkalmával. — Ennek következtében az orosz kormány elhatározta, hogy új hajórajt küld oda a Sárga tenger vizére Európából. — A híros „balti hajóraj“ kezdett lassan di-vatba jönni. Egyik része az európai hatalmaknak, lehetetlennek mondta e terv megvalósítását, másik része pl. az angolok mosolyogtak a hiru terv vakmerőségén, de az oroszok azért hozzá fogtak a felszereléshez; titkon folyt az alkudozás a szén ügyében és végre hosszas készülődés után a balti hajóraj okt. 2-án csakugyan utnak indult. Hasztalanul jósolták, hogy míg az öreg orosz hajók oda érnek a messze keletre, hasznavehetetlenné lesznek; nem az történt; az oroszok legmodernebb építésű hajói a vakmerő vállalatnak megfeleleltek.

A japánok állítólag már itt az európai vizeken megakarták semmisíteni a hajók egy részét. Hull mellett az éjszakai tengeren angol halász flotta közé elvegyült 4 japán torpedó hajó, de az orosz új admiralis nem értette a tréfát; közibe lövett az út-ját keresztező halászflotillának és több hajó elsüllyedt; két japán torpedót is találtak a golyók és ezek el-veszték, a másik kettő pedig elmenekült.

A hulli esetből majdnem angol-orosz viszály támadt, de azután elsimult az ügy, mikor nemzet-közi vizsgáló bizottságra bízta a titokzatos hulli tengeri esata kiderítését és mibenlétét. Az orosz balti flotta mindenütt pártfogó kikötőkre talált út-jában a Gibraltari szorosig. Itt két részre vált egy része a földközi tengeren, a másik része az afrikai partok mentén baladt Madagaszkár felé, a hol újra egyesülniök kellett. Míg a balti flotta felkészült és el is indult az ő keleti útjára, a japánok többször kísérelték meg az általános támadásokkal a hírneves erődök bevételeit. De eddig soha nem ismert

ember áldozatok árán mindig kudarcot vallott a jól előkészített ostrom.

Nov. 3-ikára volt kitűzve a vár biztos eleste, de 30,000 japán élete volt az áldozat is az eredmény újra egy nagy csalódás. Az egész védelemben leg-esodálatosabb az, hogy a port arthuri sereg nem fogyott ki az elzárt várban az élelemből és lövészer-ből állítólag a kínaiak jó pénzért dzsunkák on, esolnakokon szállították éjjel és kődös időben foly-ton az oroszoknak élelmet és lövészeret. Csak is így érthető a bámulatos kitartás, melylyel ez a hatalmas vár ellen tudott állani a halált megvető táma-dásoknak az elkeseredett japánok részéről.

November 30-án jelentőségteljes eredményt értek el végre a sok támadással a japánok. A belső várövnön kívül éjszak felé emelkedik a „Magas“ domb; ezt a 203 méter magas dombot véres harcok közepette hatalmukba kerítették a japánok és miután nehéz ostrom ágyukkal felszerelték, a kikötőt kezdtek lövöldözni. A bombázás dec. 7-ig tartott és elpusztította azokat a páncélos hadihajókat, melyeket az oroszok az aug. 10-iki kitörés alkalmával megmentettek.

Igaz, hogy ezek a hajók már le voltak szerelve; az ágyukat a sáncokra hordták a muszka katonák, a legénység pedig beállott a küzdők sorába az el-esetteknek helyére, de így is 100 millió rubelnél nagyobb kárt szenvedett az orosz birodalom e hajók elsüllyesztésével. Egyetlen egy a „Szabasztopol“ me-nekült meg az elsüllyedéstől, de ezt is a külső ki-kötőben a japán torpedó maszádok háromszor meg-támadták és végre hátsó részén léket löttek úgy, hogy az is 10 kőnyira elhajolva vizen maradt, de hasznavehetetlenné vált. Az orosz kisebb torpedó lövők és torpedó zuzók szintén elbujva a hőbázha-



Lapunkra elő lehet fizetni, legcélszerűbben postai utalvánnyal:

negyedévre 2 K. 50 fill.  
félére 5 K. —  
egész évre 10 K. —

Hazafias üdvözléssel:

Kézdivásárhely, 1905. január hó.

A „SZÉKELYFÖLD”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

## NAPI HIREK.

— **A királyi meghívólevél kihirdetése.** Kézdivásárhely város képviselőtestülete január 11. é. d. e. 10 órakor Dr. Török Andor polgármester elnöksége alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgya az 1905. febr. 15. ére össze hívott országgyűlésre a városhoz érkezett királyi meghívó levél kihirdetése volt. Hódolat-tal vették tudomásul. A központ választmány jan. 12-én tartja ülését, melyen megállapítják a választás idejét és megválasztják a választási elnököket és jegyzőket.

— **Kinevezés.** Benkő Sándor, pénzügyminiszeri osztálytanácsosi címmel felruházott miniszteri titkár, városunk érdemes szülöttjét, jól megérdemelt előléptetés érte. Ő Felsőháza a Királyi valóságos miniszteri osztálytanácsossá nevezte ki. Az előléptetés alkalmából városunkból számosan gratuláltak, a kikhez mi is őszinte szívvel csatlakozunk s örömmel esatoljuk legjobb szerencsekívánatainkat.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter kézdí-vásárhelyi Plessek Béla fogarasi kir. járásbírósi gnrókat hasonló minőségében áthelyezte Kovásznára.

— **József főherceg nagybeteg.** A legmagyarabb főherceg, a mi hővédségünk főparancsnoka, Fiumában veszélyesen megbetegedett. Állapota folyton változó. Fia József Ágost kir. herceg is elutazott Fiumába atyja beteg ágyához. Az egész ország aggodva várja a népszerű főherceg felgyógyulásáról szóló híreket.

— **A Paedagogiai Társaság estélye.** A kézdí-vásárhelyi „Paedagogiai Társaság” — február hó 4-én, szombaton este, érdekes és kedélyes műsorral összekötött táncestélyt rendez a Vigadóban. A műsor pompás zenai számokkal s egy vegyes daloskör változatos énekmaráival lesz élénkítve s általában méltó lesz ahhoz az intelligens nagy to-

ülethez: a paedagogusokhoz, akik azt rendezik. Az előkészületek, próbák már javában folynak; különösen a vegyes női és férfi kar szorgalmasan készül Nagy Dénes, főgimnáziumunk kitűnő zeneanára szakértő és buzgó vezetése alatt. A műsort nemcsak a közönség fogja; most előre felhívjuk rá városunkra a szép és nemes élvezetek iránt érzékkel bíró közönsége figyelmét.

— **Az „Uránia” előadásai Kézdivásárhelyen.** Érdekes és rendkívül élvezetes s a mellett tudományos előadásokban lesz része városunk közönségének esütörtökön, pénteken és szombaton este a Vigadóban. A fővárosi „Uránia” tudományos színház e napokon három előadást rendez; színes vetített képekben, és mozgó fényképekben mutatja be, szóbeli előadással kísérve és részletesen magyarázva első este Dr. Ráth Istvántól „A modern asszony”-t, a második este „A tánc”-ot, harmadik este „Az éjfél nap országát”-t. Az előadásokra, melyek iránt általános az érdeklődés, ezúttal is felhívjuk Kézdivásárhely és vidéke közönsége figyelmét.

— **Ifjúsági ünnepély.** A kézdí-vásárhelyi rómkath. főgimnázium ifjúságának „Mária-kongregációja” jövő vasárnap (január 15-én) d. e. 11 órakor a főgimnázium helyiségében vallásos irányú ünnepélyt fog a kongregáció lelkes elnöke: Asbóth Viktor vezetése alatt rendezni azon alkalomból, hogy Rómában X. Pius pápa azon napon fogja szenté avatni alvinci Pongrácz István, Grodec Menyhért és Körössi Márk kassai vértanúkat. A három vértanú 1619. szept. 7-én Kassán, Böhlen Gábor vezére Rikóczy György rendeletéből azért végeztetett ki iszonyú kínzások között, mert nem akarták a keresztény katolikus hitet megtagadni. A két első kassai prédikátor, az utóbbi esztergomi kanonok volt; Pongrácz István erdélyi származású volt, Alvincen született, a másik kettő pedig Magyarországon; mindhármán példányképei a hitűségnek és erős jellemnek.

— **Országos vásár Kézdivásárhelyen.** A januári országos vásár múlt hétfőn folyt le Kézdivásárhelyen. Előző két napon baromvásár volt. Ugy a baromvásár, mint a hétfőn u. n. sokadalom igen gyengén sikerült. Nagy hideg, kevés eladó, még kevesebb vásárló; közepesen aluli kínálat, igen csekély kereslet: e pár szó jellemzi a vásárt.

— **Elfogott betörő.** Még élénk emlékekben van a közönségnek az a számtalan betöréses lopás, mely Kovásznán, Gelencén és Imecsfalván a múlt év utolsó hónapjaiban történt, s melyről lapunk annak idejében hírt adott. S ma, hála a m. kir. esendőrség

ügyességének, ez ügyben világosság kezd derengeni s a teljes — saját beismerése folytán is — burokra került. Körülbelül múlt év november havában Kovásznán Bodó J. és Pitroff L. kereskedőknél lopás történt, zárt helyről, s többek között sok turót is elloptak. Még a postára is beakartak hatolni, de a postamesternek elriasztotta a gazokat. Egyik betörő a vidéken értékesítette a lopott turót. Szeg volt a veszte. A kovásznai esendőrség helyes nyomra akadt. A turóvásárló is leírta az eladó személyét. Majd Gelencén a községhezánál, s Imecsfalván Bartha Lázárnál történt betörés, mely mindig szép összeg pénzt jövedelmezett a vakmerő tolvajnak — A kinyomozott tolvaj tamásfalvi születésű Esztolyka György — zingaria ivadéka — volt, kinek sok, eddig ismeretlen „eselekmény” is nyomhatja a lelkiismeretét, ha van. A sikerült betöréses lopások után Romániába menekült, hol teljesen ismerős volt, mert mint katonaszökevény, ott több évet töltött. Katonai kötelezettségének később ugyan eleget tett de jellemző, hogy 18 évig volt hadköteles — bujkálása miatt, melynek „önkéntes(1)” jelentkezése vetett véget, A múlt év dec. 23-án értesült a nyomozást eszközölő Szász Márton kovásznai m. kir. esendőrség vezetője, hogy Esztolyka Romániából Nyénben lakó egyik rokonához „érkezett.” Hivatalos megkeresésére a prázsmári őrs le is tartóztatta Esztolykát, s átadta Kovásznának. — E közben helyezik át Kovásznára az erélyes Jenáki János m. kir. járási esendőrség őrmestert, ki is Lőrincz István gelencei őrmester és Baricz Imre esendőrséggel ügyesen bonyolítja le a bűnügy kuszált szálait. — Esztolyka, kinek büntései mellett hogy legyenek, most a kézdí-vásárhelyi kir. törvényszék vendégszeretettel élvezi. S lehetséges, hogy multját, melyen ki tudja minő sötét foltok feketelhetnék, a hatóság ki fogja deríthetoi.

— **Köszönetnyilvánítás.** Jancsó Béla mészáros ur és felesége az áll. el. iskola Napközi Otthonban ingyen ebédben részesülő 25 szegény tanulónak egy napi étkeztést (töltöttkáposztát és süteményt) adott amiért őszinte köszönetet nyilvánított. Kézdivásárhely, 1905. jan. 10. M. Székely János, áll. el. isk. igazgató.

## Piaci árjegyzék 1904. december hó 29-én.

|                        |                   |
|------------------------|-------------------|
| Buza, tiszta, mmázsája | 20 kor. — fillér. |
| közepes                | 18 „ — „          |
| Rozs                   | 17 „ 20 „         |
| Árpa                   | 12 „ 00 „         |

jók között megmenekültek a bombiktól és dec. 20-án Vladivosztokba szöktek egy hóvihár alkalmával.

Két nappal ezen orosz torpedóhajók szökése előtt, tehát dec. 18-án érte el a japán ostromló haderő a 2-ik nagy eredményt, mert elfoglalta az orosz belső váróéjszaki részén a Kikvansan híres erődöt. Utána a Galamb öbölből kiindulva 15,000 japán elfoglalta a nyugati várospotort uraló magaslatot és ezzel elvágták a védő sereg egy részétől, hogy az a végveszedelem idején a Tigrisfölsziget erődítményei mögé menekülhessen.

Ezalatt Togo elhagyta Port-Arthur vizei és haza indult, hogy a megsérült hajókat kijavítva a balti flotta fogadására menjen az indiai óceánba; addig is, míg ő maga oda érkezik, az altengernagy Kamimura ment 6 hajóval Singapur mellé és a molukki sziget csoport szorosait vette őrizet alá.

De időközben közös haditanácskozásra hívta meg őket a mikádó Tokióba és így Kamimura és Togo is a japán fővárosban nagy diadalmenetet tartva a legfőbb hadi tanácsosok tanakodnak azon, mint lehetne a balti orosz flottát tehetetlenné tenni.

Dec. 28-án új eredményt értek el ismét a japánok. A sziklába vajt alagutakon elérték az Erlung-san nevű nagy erőd mellvédjét. Dinamittal felrobbantották a vár erődítményeket és úgy vették meg rohammal azt a vár erősséget is. Ezer japán életet volt az ára.

De ez a módszer jónak bizonyult; dec. 31-ikén a Sakusan erőd is a japánok kezébe került hasonló módon és ezzel megindult a kisebb várerődítmények egész csoportjának az elesése.

A védősereg megfosztva minden segítségtől, végre a kapitulációra adta magát. Sem puskapor sem élelem, sem segítség nem juthatott a hirtav es

várba, kétségbeesett a hő védő Stössel is és Port-Arthur átadta a hős japánoknak. Nogi tehát dalt aratott a vár az övé és Japáné az örök diadala, hogy a világ legerősebb várát be tudta venni.

Igy járt az a Stössel, aki büszkén mondotta, hogy „a muszka meghal, de nem adja meg magát.”

A vár átadásának feltételeiről nyilvánosságra került adatai azt bizonyítják, hogy a japánok nagy ember szeretettel jártak el a kapitulált vármuszkaival szemben.

A japánok megengedték, hogy a betegek orosz orvosok gondozása mellett Port-Arthurban maradhatnak vagy Oroszországba is visszatérhetnek; a tiszték közül azok, a kik becsületszavukra fogadják, hogy Japán ellen többé nem fognak harcolni, vissza nyerik szabadságukat és haza mehetnek; a védő sereg harcosai pedig fegyveresen kivonulnak a várból és azután mint hadi fogoly Japánba mennek, hogy a háború végén a japán foglyokkal ki cserélőssenek.

A vár összes ütegeivel és készletével a japánok birtoka. De a hadi zsákmány igen kevés, élelem már alig volt, az ágyuk elromlottak, a hajók egy része megmenekült, másik részét a főbb erődítményekkel együtt maguk az oroszok légberőpítették. A vár őrségének hadi állománya a kapituláció napján: 8 tábornok, 4 tengernagy, 57 ezredes és őrnagy, 100 hajóskapitány és parancsnok, 531 százados és hadnagy, 200 hajóhadnagy, 99 csapathivatalnok, 109 törzsorvos 20 tábori lelkész, 22,434 altiszt és közember, 4500 tengerész, 3645 sebesült gyalogos és 500 sebesült tengerész, összesen 32,207 személy. Ezek közül csak 80 tiszt fogadta becsületre a békét és visszafér Oroszországba; a cár Stössel táviratára azt felelte, hogy minden tisztnek szabadságában áll azt tenni, amit jónak lát és vagy fogoly vagy szabad

lesz, a mint akarja. A fogoly katonák nagy száma miatt sokan úgy vették az oroszok közül, hogy Stössel még 2 hónapon át tarthatta volna a várat és ezért őt, ha haza tér haditörvényszék elé fogják állítani; de ha ez meg is történik, tarui lesznek saját tisztársai, hogy a várat meg kellett adni az élelem és a lőszer hiánya miatt.

Már a betegek is csak romlott lóhust kaptak, az őrség pedig utójára köveket dobált a japánokra; ennyire nem gondoskodtak volt a vár elhagyásáról a böles muszka a háború előtt. A betegek gyógyítására nem volt gyógyszer és kitört a várból a skorbut is, mely napról-napra szodte áldozatait, úgy hogy már nem volt hely sem, a hol a számos beteget elhelyezték volna.

Igaz, hogy a tábornokok sirtak dühökben, mikor a hadi tanácsban el kellett határozni a vár átadását — de meg kellett történnie. Stössel táviratban kérdezte a cárt és Kuropatkin, remélhetie-e egy hónapon belül a felszabadítást? De tagadó válasz jött és így adta meg magát. Ezek alapján őt valószínűleg felmentik.

A japánok most már átvették f. hó 8-án az erődítményeket; fortőtlenítik a döglötes levegőtől a várost, felépítik újra a vár erődöket, kiemelik a hajókat a tenger fenekéről és kijavítják azokat, hogy újra harcoljanak róluk a balti flotta ellen, mely most Madagaszkár mellett pihen; a cári haditanács határozata az: harcolni kell tovább az utolsó rubelig és utolsó kozákgig.

Vajjon megérti-e a cár Port-Arthur füstölgő romjainak nehéz köde látását, hogy eddig és no tovább? — Ki tudja? A titokzatos kéz felírta P. A. falára: „Thekel.”

(Vége.)



|                                |     |    |    |    |
|--------------------------------|-----|----|----|----|
| Törökbuza mmázsája . . .       | 15  | K. | f. | "  |
| Zab . . .                      | 12  | "  | 50 | "  |
| Borsó literje . . .            | —   | "  | 23 | "  |
| Lenese literje . . .           | —   | "  | 26 | "  |
| Paszuly . . .                  | —   | "  | 22 | "  |
| Kása köles literje . . .       | —   | "  | 28 | "  |
| Burgonya hektóliterje . . .    | 1   | "  | 60 | "  |
| Marhahús kilogrammja . . .     | —   | K  | 88 | f. |
| Sertéshús . . .                | 1   | "  | 12 | "  |
| Berbéshús . . .                | —   | "  | 56 | "  |
| Szalma mm. . .                 | 2   | "  | 50 | "  |
| Széna mm. . .                  | 8   | "  | 20 | "  |
| Ökör párja . . .               | 500 | "  | —  | "  |
| Tehén . . .                    | 320 | "  | —  | "  |
| Ökörbőr . . .                  | 30  | "  | —  | "  |
| Tehénbőr . . .                 | 23  | "  | —  | "  |
| Faggyugyertya kilogr. ja . . . | —   | "  | 86 | "  |
| Faggyu mm. . .                 | 56  | "  | —  | "  |
| Tűzifa 1 □ m. . .              | 4   | "  | 80 | "  |
| Malac darabja . . .            | 2-5 | "  | —  | "  |
| Liba párja . . .               | 5   | "  | —  | "  |
| Csirke párja . . .             | 2   | "  | —  | "  |
| Bárán darabja . . .            | 12  | "  | —  | "  |
| Tojás 10 db . . .              | —   | "  | 70 | "  |
| Tehéntej egy liter . . .       | —   | "  | 16 | "  |
| Bivalytej egy liter . . .      | —   | "  | 24 | "  |

Van szerencsém úgy a városi, mint a vidéki m. tisztelt bálnrendező közönségnek a farsangi idényre 11 tagból álló jól szervezett

## nép-zenekaromat

ajánlani bállok, vagy bármi egyéb multságokra úgy az egész, mint fél zenekart, melyben két cimbalom, két nagy bőgő, klarinét és egyéb hozzá való hangszerek teljesen megvannak és a legújabb darabokkal van ellátva.

A n. é. közönség pártfogását kéri

(3. 1. 3.) tisztelettel:

LÁSZLÓ SZÓKE PISTA  
és zenekara Kézdivásárhelyt.

Hirdetések  
jutányos  
áron felvé-  
tetnek e  
lap kiadó-  
hiva-  
talában.

# Magyar Regényírók

A legértékesebb magyar regények egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti: **MIKSZÁTH KÁLMÁN**

a ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története.

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját — a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását — öleli fel.

| AZ ÍRÓK NÉVSORA | AZ ÍRÓK NÉVSORA |                  |                    |                        | AZ ÍRÓK NÉVSORA |
|-----------------|-----------------|------------------|--------------------|------------------------|-----------------|
|                 | Baksay Sándor   | Dőczy Lajos      | Iványi Ödön        | Nagy Ignác             |                 |
|                 | Beniczky Lenke  | B. Eötvös József | Jókai Mór          | Pálffy Albert          | Tolnai Lajos    |
|                 | Beöthy László   | Fáy András       | B. Jósika Miklós   | B. Podmaniczky Frigyes | Vadnai Károly   |
|                 | Beöthy Zsolt    | Gaal József      | Justh Zsigmond     | Pulszky Ferenc         | Vas Gereben     |
|                 | Bródy Sándor    | Gárdonyi Géza    | B. Kemény Zsigmond | Rákosi Jenő            | Verseghy Ferenc |
|                 | Csiky Gergely   | Gyulai Pál       | Kuhly Lajos        | Rákosi Viktor          | Werner Gyula    |
|                 | Degré Alajos    | Herczeg Ferenc   | Mikszáth Kálmán    | Toldy István           | Wohl Stefanie   |

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papiros. Diszkrét izlésű, diszes bekötési tábla.

### MEGRENDELŐ-JEGY.

A ..... cégtől  
ezennel megrendelem a

#### „MAGYAR REGÉNYÍRÓK“

című gyűjteményes vállalat hatvan kötetét, vászonkötésben 300 kor.-ért;

a) négy koronás havi részletfizetés mellett,

b) félveként fizetendő 25 kor. utánvétel mellett.

A nem kívánt műdozat törölendő.

Tudomásul veszem, hogy a fenti műből 1904. szeptember hótól kezdve félveként egy-egy 5 kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az első szállítástól kezdve minden hó 1-én a fenti cégnél

..... fizetendő be mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a vételár esedékessé válik. Az első részlet utánveendő Szóbeli megállapodások érvénytelenek.

Lakhely és kelet

Név és állás:

## A „MAGYAR REGÉNYÍRÓK“

minden művelt magyar uri család örökbeesü könyvtára. A hatvan kötet félveként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előkelő kötésben 300 kor. Törleszthető havi 4 koronás részletekben is. Megrendelhető a mellékelt rendelő-jegy felhasználásával bármely könyvkereskedés után. — Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó nézet

**Franklin-Társulat**

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

Megrendeléseket a fent körülírt feltételek mellett elfogad IFJ. JANCŐSÓ MOZES könyvkereskedő Kézdivásárhelyt.